

[Undervisningsministeren]

ske interesser. Skal de unge påvirkes i retning af at vælge en uddannelse efter grundskolen i stedet for at gå direkte ud på arbejdsmarkedet, hvor løn og arbejdsløshedsunderstøttelse i øjeblikket er højere end uddannelsesstøtte, er det vigtigt, at der skabes ensartede støttevilkår for de unge i en så ung alder som muligt.

Det foreslås derfor at nedtrappe grænsen for de uddannelsessøgendes afhængighed af forældrenes indkomst- og formueforhold fra de nuværende 22 år til 20 år pr. 1. august 1987.

Endvidere foreslås som forenkling, at alle hjemmeboende uanset alder får støtte efter samme sats. I det hele taget er en forenkling af uddannelsesstøttesystemet påkrævet, og en yderligere forenkling af støttesatserne bør indgå i folketingets overvejelser.

Det foreslås at udvide de uddannelsessøgendes muligheder for at følge kompetencegivende uddannelser i udlandet eller uddannelser, der medfører meritoverførsel til kompetencegivende uddannelser i Danmark.

Lovforslaget indeholder en række præciseringer af den gældende lov og den deromkring opbyggede praksis, definitioner og forenklinger.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at underlægge Dansk Folkeferie kontrol af rigsrevisionen og statsrevisorerne.

(Beslutningsforslag nr. B 120).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Finansministerens redegørelse af 19/2 86 om indsatsen imod flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet.

(Redegørelse nr. R 10).

Finansministeren (Palle Simonsen):

1. Arbejdsmarkedet og den økonomiske politik.

Regeringens genopretningspolitik har medført en gunstig samfundsøkonomisk udvikling med rentefald, afdæmpet inflation samt stærkt stigende beskæftigelse i den private sektor og dermed faldende arbejdsløshed.

Den økonomiske fremgang og væksten i investeringer har imidlertid skabt problemer med at skaffe tilstrækkelig arbejdskraft inden for dele af erhvervslivet.

Under de aktuelle forhold, hvor der er opgangstendenser, hurtig teknologisk udvikling og ændringer i erhvervs- og beskæftigelses sammensætningen, er der intet overraskende ved midlertidige vanskeligheder med umiddelbart at imødekomme væksterhvervenes behov for arbejdskraft fuldt ud. Overgangsproblemer med arbejdskraftmangel er netop tegn på, at den nødvendige omstillingsproces inden for erhvervslivet er godt i gang.

Det skal imidlertid erindres, at flaskehalsproblemer kan være udtryk for manglende mobilitet og stivhed inden for arbejdsmarkeds- og uddannelsessystemet.

Mangelen på kvalificeret arbejdskraft kan blive en hæmsko for den fortsatte økonomiske vækst og indsatsen over for balanceproblemerne i dansk økonomi. Arbejdskraftmangelen må ligeledes ses i sammenhæng med indkomstpoltikken og ønsket om at undgå tendenser til lønpres. Det må derfor sikres, at vækst og fornyelse, herunder i eksporterhvervene, ikke hæmmes af mere varige tilstande med mangel på arbejdskraft.

2. Den aktuelle arbejdskraftmangel.

Materiale indsamlet af arbejdsformidlingen peger på mangelproblemer for en række erhverv. Mangelen på arbejdskraft har i nogen udstrækning hindret planlagte aktivitetsudvidelser i væksterhvervene.

Problemerne er udprægede i bygge- og anlægssektoren, jern- og metalindustrien samt træ- og møbelindustrien. Men også inden for tekstil- og beklædningsindustrien og i mindre omfang i nærings- og nydelsesmiddel-, papir- og grafisk industri samt i landbruget er der problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft. På tværs af sektorerne er det i stigende grad vanskeligt at imødekom-

[Finansministeren]

me behovene for arbejdskraft, der kan betjene ny teknik.

Regeringen har allerede ved justeringen af den økonomiske politik i december 1985 bidraget til at dæmpe flaskehalsene på bygge- og anlægsområdet uden dermed at forhindre en fortsat høj anlægsaktivitet i den private sektor.

Som supplement til justeringen i december er det imidlertid nødvendigt med særlige foranstaltninger over for flaskehalsproblemerne for at sikre en hurtig og fleksibel omstilling inden for erhvervslivet.

3. Mål for initiativer over for flaskehalsproblemerne.

Det er et *overordnet mål* for regeringens flaskehalspolitik, at initiativer vedrørende balanceproblemer på arbejdsmarkedet skal løses *decentralt*, dvs. *iværksættes* af myndigheder, organisationer og virksomheder på de lokale og regionale niveauer.

Inden for disse rammer kan en række *vigtige delmål* skitseres.

Indsatsen angående *overvågning af arbejdsmarkedet* må *intensiveres* på det lokale og regionale niveau, ligesom *formidlingsindsatsen* bør *effektiviseres* – bl.a. gennem anvendelse af EDB.

Samtidig bør *vejlednings- og informationsindsatsen* inden for arbejdsmarkeds- og uddannelsessystemet *styrkes*.

Uddannelsessystemerne må gøres *mere fleksible*, så arbejdskraften fremover bedre kan tilpasse sig hastigt ændrede vilkår.

Endvidere må der både for *virksomheder* og for *arbejdstagere* sikres forbedret *indsigt* i den *ny teknologiske muligheder og krav*.

Der må sikres en større *tilgang af kvinder* til områder med *mangel på arbejdskraft* – herunder inden for de traditionelt mandsdominerede fagområder.

Endelig bør reguleringen i december 1985 af aktivitetsniveauet i bygge- og anlægssektoren følges op gennem løbende overvågning samt eventuelle yderligere initiativer, der kan sikre mod overophedning, lønpres og *arbejdskraftmangel* inden for sektoren.

De anførte mål indebærer, at det inden for *uddannelses- og arbejdsmarkedssystemet* er *nødvendigt* at gennemføre tilpasninger samt nye *foranstaltninger og reformer*. Disse *initiativer vil berøre* såvel *det offentlige* som *virksomhederne og organisationerne* og stille alle parter over for *krav om omstilling og nytænkning*.

somhederne og organisationerne og stille alle parter over for *krav om omstilling og nytænkning*.

4. Parternes rolle.

En heldig løsning af flaskehalsproblemerne stiller krav til virksomhederne og til arbejdsmarkedets parter.

Virksomhedernes planlægning af personalepolitik og -rekruttering bør forbedres, og erhvervslivet må i højere grad være indstillet på at anvende arbejdskraft med utraditionelle uddannelser. Endvidere må virksomhederne sikre løbende efteruddannelse og omskoling af deres medarbejdere, ligesom tilpasning af nyansattes kvalifikationer til særlige forhold i øget omfang må ske gennem efteruddannelsesaktiviteter inden for virksomhedernes egne rammer eller finansieret af virksomhederne selv. Endelig bør virksomhedernes oplysninger til arbejdsformidlingen om kort- og langsigtede arbejdskraftbehov forbedres.

For så vidt angår *arbejdskraftsiden* er det vigtigt, at mobiliteten på arbejdsmarkedet ikke hindres af snævert definerede faggrænser. Arbejdsmarkedets parter har en forpligtelse til, at organisationsforholdene forenkles og tilpasses de strukturelle forskydninger inden for industri og erhvervsliv.

Endelig henstiller regeringen, at parterne også selv medvirker til øget decentralisering af arbejdsmarkedsuddannelserne og erhvervsuddannelserne i øvrigt, bl.a. i forbindelse med parternes repræsentation i faglige råd m.v.

Regeringen agter at søge kontakt med hovedorganisationerne på arbejdsmarkedet for at få disse til at medvirke aktivt ved løsningen af flaskehalsproblemerne.

5. Foranstaltninger over for flaskehalsproblemerne.

5.1. Arbejdsmarkedsovervågning og -information.

Gennem AF-enhedernes opsøgende arbejde indhentes oplysninger om udviklingen i arbejdsløsheden og beskæftigelsen og om behov for arbejdskraft med særlige kvalifikationer.

Det er nødvendigt at *intensivere* denne *overvågningsindsats*, så mulighederne for at

[Finansministeren]

forudsige de fremtidige ubalancer på arbejdsmarkedet forbedres. Endvidere må det gennem *øget information* sikres, at arbejdstagere og virksomheder i højere grad får overblik over beskæftigelsesmuligheder og muligheder for at afhjælpe problemer med mangel på arbejdskraft.

Arbejdsformidlingens indsats er i de seneste år forbedret, og AF-systemet værdsættes i voksende omfang af erhvervslivet. Et stigende antal virksomheder benytter arbejdsformidlingen ved besættelse af job.

Regeringen ønsker at fastholde og intensivere den gunstige udvikling inden for AF-systemet. For at skabe grundlag for fortsatte forbedringer vil EDB-formidling af oplysnings- og vedrørende arbejdssøgende og arbejdskraftbehov blive udstrakt til hele landet. AF-enhederne opnår derved mulighed for direkte og hurtig information om ubesatte stillinger og lediges kvalifikationer i alle dele af landet.

Regeringen agter at styrke *arbejdsmarkedsnævnenes* muligheder for gennem prognose- og analysevirksomhed at forudsige lokale og regionale arbejdskraftbehov og flaskehalsproblemer.

Der vil i sammenhæng med styrkelsen af arbejdsmarkedsnævnenes prognose- og analysevirksomhed blive søgt gennemført forbedringer af informationskoblingen på det regionale niveau mellem arbejdsmarkeds- og uddannelsessystemerne. Dette udelukker ikke, at der opretholdes en vis information om landsdækkende arbejdskraftbalancer.

5.2. Vejledning.

En forbedring af *vejlednings- og informationsindsatsen* stiller krav om *øget koordination*. Regeringen vil tage yderligere initiativer til at styrke og forbedre *samordningen af vejledningssystemerne* inden for arbejdsmarkeds- og uddannelsessystemet.

Koordinationen mellem vejledningsindsatsen inden for henholdsvis undervisnings- og arbejdsmarkedssystemet har hidtil været utilstrækkelig. Der har kun i nogen grad været tale om en sammenhængende vejledning angående såvel uddannelsernes indhold som de beskæftigelsesmæssige udsigter ved forskellige uddannelsesforløb.

Begge vejledningssystemer vil blive fornyet, og koordinationen mellem systemerne og

en sammenhængende vejledningsindsats vil blive sikret.

Det er vigtigt, at både arbejdsformidlingen, erhvervsskoler, kommuner og amtskommuner samarbejder om vejledningsindsatsen, og at denne dermed omfatter såvel erhvervsforhold som uddannelses- og arbejdsmarkedsforhold. Det er i den forbindelse vigtigt, at kommunerne påtager sig et ansvar for at sikre, at vejledningsindsatsen i lokalområderne fungerer bedst muligt.

Arbejdsministeriet har netop udsendt cirkulære om udvidet koordination af vejledningsindsatsen på regionalt niveau. For at samordne den regionale vejledningsindsats nedsættes i hver region et udvalg med repræsentanter for bl.a. kommuner, arbejdsmarkedsnævn og uddannelsesinstitutioner.

Der vil blive igangsat en undersøgelse af undervisningsrådets vejledningsordninger. Undersøgelsen vil danne grundlag for etablering af en vejledning inden for uddannelsessystemet, der i højere grad medvirker til at gøre de unge opmærksomme på uddannelser med gode beskæftigelsesudsigter.

For så vidt angår arbejdskraftens mobilitet vil de nuværende mobilitetsfremmende ydelser som et forsøg blive udvidet i et par udvalgte regioner med henblik på at vurdere eventuelle forbedringer af den nuværende ordning.

Også virksomhederne kan bidrage til at øge mobiliteten på arbejdsmarkedet. F.eks. kan problemer med arbejdskraftmangel løses ved, at virksomhederne placerer produktionsafdelinger i de områder, hvor efterspurgt arbejdskraft findes. Regeringen vil derfor medvirke til, at der – med udgangspunkt i lokale initiativer – gennem rådgivning eller anden form for forbedret service over for erhvervslivet skabes grundlag for en mere hensigtsmæssig placering af virksomhederne.

5.3. Uddannelsessystemet.

Uddannelsesaktiviteternes sigte er bl.a. at styrke virksomhedernes omstilling til ny teknik og nye markedsmuligheder samt at forbedre erhvervenes produktivitet. Disse mål kræver efter regeringens opfattelse *øget decentralisering* af beslutninger om uddannelsernes omfang og fordeling på brancher samt udvidet adgang til rekvirerede *efteruddannel-*

[Finansministeren]

sesaktiviteter, der direkte tilpasses de lokale virksomheders behov.

Øget fleksibilitet inden for de grundlæggende uddannelser kræver ændrede styringsmekanismer ved fastlæggelsen af uddannelsernes indhold.

Antallet af arbejdspladser forventes at stige kraftigt i de kommende år. Den overvejende del af de nye arbejdspladser vil blive etableret i fremstillings- og serviceerhvervene i den private sektor. I tilknytning til væksten må der forventes en forskydning over mod faglærte og tekniske funktioner. Endvidere vil den tekniske udvikling indebære øgede behov for løbende ajourføring af kvalifikationer for de enkelte kategorier af arbejdskraft.

Som følge af disse tendenser er det nødvendigt, at der inden for uddannelsessystemet sikres tilstrækkelig kapacitet for og søgning til de tekniske og håndværksmæssige uddannelser.

Styringen og det uddannelsesmæssige indhold af både erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne bør moderniseres, så der sikres øgede muligheder for at gennemføre hurtige tilpasninger af uddannelsernes indhold til arbejdsmarkedets skiftende krav og behov. Det er regeringens opfattelse, at disse mål bedst nås gennem øget decentralisering og øget markedsstyring.

Et skridt i den rigtige retning blev taget, da folketinget i juni 1985 vedtog den nye efteruddannelseslov, der netop medfører decentralisering af ansvar og kompetence til uddannelsesinstitutionerne samt markedsstyring af de uddannelsesstilbud, der er omfattet af loven. Indhold og tilrettelæggelse af efteruddannelsesstilbud vil således blive fastlagt af uddannelsesinstitutionerne selv i samarbejde med det lokale erhvervsliv.

Erhvervsskolernes styring er i øjeblikket genstand for en selvstændig undersøgelse, der nu fremskyndes som følge af flaskehalsproblematikken. Det forventes, at undersøgelsen resulterer i forslag om en øget grad af decentralisering også for de grundlæggende erhvervsuddannelser, og at efteruddannelseslovens principper dermed følges op. Eventuelle lovforslag vedrørende ændret styring af erhvervsskolesystemet vil – efter behandling i erhvervsuddannelsesrådet – kunne forelægges folketinget i samlingen 1986-87.

Regeringen agter at styrke mulighederne for at tilbyde enkeltfagsundervisning ved de erhvervsfaglige uddannelser. Hidtil har enkeltfag på de tekniske skoler kun været tilbudt langtidsledige som særlige kursustilbud. Enkeltfagsundervisningen ønskes udvidet til resten af arbejdsmarkedet, således at kurser udvikles i et snævert samarbejde mellem lokalområdernes skoler og erhvervsliv og løbende tilpasses aktuelle krav og behov. Ligeledes foregår der overvejelser om etablering af forberedelseskurser til ingeniør- og teknikeruddannelserne, således at adgangsvejene til de videregående uddannelser øges.

Inden for erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser har der været eksempler på, at snævre optagelsesbetingelser i sig selv begrænser mulighederne for hurtig omstilling af arbejdskraften. I det omfang det er fagligt forsvarligt, vil der blive taget initiativ til en oplødning af disse meget specifikke krav.

Endelig vil den fælles undervisning af EFG-elever og lærlinge, der i et vist omfang er etableret i de senere år, blive fulgt op af et forslag om indførelse af en form for enhedsuddannelse, der kan sikre konsekvent samordning af erhvervsskolernes uddannelsesstilbud for EFG-elever og lærlinge med bevarelse af såvel EFG-uddannelsens som mesterlærens fordele.

Det er nødvendigt med fortsatte bestræbelser for at afhjælpe den nuværende ubalance mellem forskellige arbejdskraftkategorier, såfremt behovene fremover for almindelige teknikere og arbejdskraft med videregående teknisk uddannelse skal kunne imødekommes. På længere sigt vil erhvervslivets vækst blive hæmmet, såfremt der ikke sættes ind over for mangelen på ingeniører nu.

Mangelen på almindelige teknikere fører i sig selv til flaskehalsproblemer, men også til, at virksomhedernes ingeniører må varetage opgaver, som ligger under det forudsatte kvalifikationsniveau, og som hæmmer det udviklingsarbejde, de primært er ansat til at varetage. Derved forstærkes virksomhedernes mangelsituation yderligere.

Regeringen vil sikre den nødvendige forøgelse af kapaciteten ved ingeniør- og teknikeruddannelserne, ligesom bestræbelserne for at få udfyldt den udvidede kapacitet vil blive intensiveret gennem vejledningssystemernes indsats.

[Finansministeren]

Da umiddelbare kapacitetsudvidelser først slår igennem efter nogle år, er det vigtigt, at erhvervslivets behov i den mellemliggende periode sikres gennem alternative foranstaltninger. Regeringen vil derfor udvide omskolingstilbuddene for videregående uddannede fra arbejdsløshedsfag, så de får mulighed for at opnå viden, der tilfredsstillende opfylder erhvervslivets behov for teknisk kvalificeret arbejdskraft. Der vil i den forbindelse blive satset på en forstærkning af de igangværende projekter vedrørende anvendelse af langvarigt uddannede arbejdsløse i erhvervslivet.

Der udarbejdes i øjeblikket bekendtgørelser til udfyldning af den nye lov om *arbejdsmarkedsuddannelserne*, som blev vedtaget i 1985. De forskellige regelsæt udformes med størst mulig vægt på decentralisering og markedsstyring.

Der vil blive øget frihed for lokale kursusiværksættere samt mulighed for udvidelse af rekvirerede, virksomhedsbetalte kurser. Den enkelte virksomhed betaler for kurser. Uddannelsesinstitutionerne beholder indtægterne og kan derigennem udvikle yderligere uddannelsestilbud for det lokale erhvervsliv.

Endvidere vil bekendtgørelserne skabe basis for decentralisering af efteruddannelsesordningerne gennem oprettelse af lokale eller regionale faglige udvalg, der tillægges størst mulig indflydelse på uddannelsernes indhold og kapacitet.

Endelig vil dispositionsfriheden med hensyn til anskaffelse af udstyr, afholdelse af kurser med nedsatte statstilskud og rekvireret uddannelse blive øget.

Den hastige teknologiske udvikling har skabt stigende behov for tekniske og faglige uddannelser for arbejdsledere og arbejdstagere, hvis uddannelsesmæssige baggrund eller arbejdsfunktioner kan sidestilles med specialarbejdes og faglærte arbejdes. Den nye arbejdsmarkedsuddannelseslov åbner mulighed for at iværksætte sådanne uddannelser.

Der er allerede i de forløbne år sket en tilpasning af arbejdsmarkedsuddannelsernes indhold og sammensætning til arbejdsmarkedets behov. Ved decentralisering af uddannelserne samt udvidet anvendelse af rekvirerede kurser vil disse tilpasningsmuligheder blive forøget.

Regeringen er dog opmærksom på, at der herudover på kort sigt vil være behov for udvidet aktivitet på felter med akut mangel

på arbejdskraft. Der vil derfor blive gennemført ekstraordinære kurser og efteruddannelse på de mest betrængte områder, først og fremmest i betjening af ny teknik og overvejende inden for jern- og metalområdet.

5.4. Ny teknologi

Kravene som følge af den teknologiske udvikling vil blive imødekommet gennem bl.a. *øget uddannelsesaktivitet*.

Erhvervsuddannelserne er løbende blevet omlagt i retning mod teknisk prægede uddannelser. I tilknytning til kapacitetsudvidelsen inden for uddannelsessystemet vil der blive afsat øgede ressourcer til EDB-uddannelser, der sigter mod varetagelse af produkt- og procesudvikling. Endvidere forventes Steffen Møller-udvalget at fremkomme med forslag om yderligere omlægninger af uddannelserne for at sikre størst mulig tilpasning til ny teknik.

I medfør af det teknologiske udviklingsprogram ydes der tilskud til uddannelsesaktiviteter, der kan sikre en hensigtsmæssig indførelse af informationsteknologi i virksomhederne og samtidig skabe inspiration og fornyelse inden for det øvrige uddannelsessystem. Foranstaltningerne inden for rammerne af programmet vil blive fortsat.

Teknologisk fornyelse i den offentlige sektor, specielt vedrørende informationsteknologi, vil blive intensiveret inden for rammerne af regeringens moderniseringsprogram.

Det er ønskeligt, at der inden for AF-systemet er tilstrækkelig viden om ny produktionsteknologi. AF-systemet har løbende kontakt med lokalområdernes erhvervsliv. Såfremt de AF-konsulenter, der varetager denne opgave, skal fremstå som troværdige samarbejdspartnere over for virksomhederne, må konsulenterne have mulighed for at få ajourført deres viden om den teknologiske udvikling og nye produktionsmetoder.

De tidligere omtalte ekstraordinære efteruddannelsesaktiviteter under arbejdsmarkedsuddannelserne vil ligeledes bidrage til at imødekomme behovet for arbejdskraft med viden om ny teknologi.

Regeringen forbereder i øvrigt en handlingsplan for teknologisk forskning og innovation i virksomhederne. Planen bliver fremlagt tidligt på foråret.

[Finansministeren]

5.5. Kvindernes uddannelses- og erhvervsvalg

Kvinder vil udgøre langt hovedparten af den forventede vækst i arbejdsstyrken frem til 1990. Der er imidlertid intet synligt opbrud i tendenserne til, at kvinder i deres erhvervsmæssige ønsker og gennem valg af uddannelser sigter mod beskæftigelse inden for den offentlige sektor eller i de private serviceerhverv. Dermed forstærkes ubalancen mellem udbuddet af og efterspørgslen efter arbejdskraft. Det er nødvendigt med bestræbelser for at få kvinderne til at vælge uddannelser, som giver beskæftigelse inden for områder, der traditionelt opfattes som mandefag.

Såfremt der ikke sættes ind med bestræbelser for at få øget tilgangen af kvinder til væksterhvervene, vil arbejdskraftmangelen og flaskehalsproblemerne stige, og samtidig vil mange kvinder stå med uddannelser, der ikke giver beskæftigelse.

Ved ansættelse af ligestillingskonsulenter inden for AF-systemet er der allerede påbegyndt en formidling og vejledning, der kan nedbryde de traditionsbestemte holdninger til kvinders og mænds kvalifikationer og muligheder på arbejdsmarkedet.

Ligestillingskonsulenterne søger at påvirke arbejdsgivere og virksomheder til i højere grad at rekruttere kvindelig arbejdskraft og kvinderne til i større omfang at vælge uddannelser, der fører til beskæftigelse i traditionelle mandefag.

Regeringen har med tilfredshed noteret sig, at Dansk Arbejdsgiverforening og Jernets arbejdsgiverforening har iværksat en kampagne for at motivere kvinder til at vælge mere teknisk betonedede uddannelser.

Inden for uddannelsessektoren er en række initiativer rettet specielt mod kvinders erhvervsvalg. På erhvervsskolerne afholdes erhvervsintroducerende kurser for piger i folkeskolen, og der gennemføres omskoling til beskæftigelsesfag for piger, der ikke kan opnå nogen praktikplads. Ved teknika afholdes særlige vejledningskurser for kvinder, der ikke er blevet optaget ved de ønskede videregående uddannelser.

Regeringen vil styrke bestræbelserne for at påvirke kvindernes erhvervs- og uddannelsesvalg. Det vil i forbindelse med drøftelserne med arbejdsmarkedets parter blive afklaret,

hvordan denne indsats mest hensigtsmæssigt kan gennemføres.

5.6. Bygge- og anlægssektoren.

Sæsonudjævningen i bygge- og anlægssektoren vil blive søgt fremmet gennem effektivisering af vinterbyggeriet og via ændring af tidsforløbet for udbud og påbegyndelse af offentlige og offentligt støttede byggearbejder. Disse foranstaltninger vil sikre en mere intensiv udnyttelse af bygge- og anlægssektorens kapacitet.

Regeringen agter endvidere at etablere mulighed for løbende regulering af det offentlige byggeri på regionalt niveau, så der tages hensyn til forskelle i bygge- og anlægssektorens kapacitet i de enkelte regioner.

6. Afsluttende bemærkninger

Det er nødvendigt, at der over en bred front sættes ind med foranstaltninger, der kan imødegå mangelsituationer på arbejdsmarkedet. Skal den økonomiske vækst og dermed den fortsatte stigning i beskæftigelsen fastholdes, må virksomhederne have mulighed for at rekruttere tilstrækkelig arbejdskraft.

Det er regeringens opfattelse, at iværksættelse af de initiativer, der er nævnt i nærværende redegørelse, vil yde et afgørende bidrag til at lette den omstillingsproces, som bl.a. flaskehalsproblemerne er udtryk for.

Regeringen vil fremover følge udviklingen på arbejdsmarkedet opmærksomt, både for at vurdere effekten af de tiltag, der nu gennemføres, og for at kunne gribe ind med yderligere foranstaltninger, såfremt fortsatte ubalancer på arbejdsmarkedet gør dette nødvendigt.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til statsministeren [om, hvilke oplysninger statsministeren kan give om den katastrofale forværring af betalingsbalancen og om de af regeringen påtænkte foranstaltninger].

Af Svend Auken (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 13/2 86).